

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Düzenleyici ve Denetleyici Kurum Olarak Rekabet Kurumunun Denetim

Yetkisi

AYBERK EMİRŞAH GEMİCİ

OCAK 2024

Bu tezin konusu, piyasa ekonomisi politikasının yaygınlaşmasının ardından dünyanın birçok ülkesinde görülen ve bağımsız idari otoriteler olarak da adlandırılan düzenleyici ve denetleyici kurumların özellikleri ile bir düzenleyici ve denetleyici kurum olan Rekabet Kurumunun başta denetim yetkisi olmak üzere incelenmesidir. Tez ile güdülen amaç, düzenleyici ve denetleyici kurumların hukuki statüsünün, Anayasal konumunun, taşıdıkları müşterek özelliklerin ve yetkilerinin tespit edilmesi ile bir düzenleyici ve denetleyici kurum olan Rekabet Kurumunun yapısı ve yetkilerinin incelenerek öğretilerde ve uygulamada gündeme gelen bazı sorunlara çözüm üretmeye çabalamaktır.

Bu doğrultuda tezin ilk bölümünde düzenleyici ve denetleyici kurumlar kavram, gelişim çizgisi, yapısal özellikleri, faaliyet gösterdikleri alanlar ile görev ve yetkileri yönünden irdelenmiştir. Bölümde ayrıca bu kurumların Türkiye'deki tarihine, niteliklerine, görev ve yetkilerine, atanma usullerine, idari, mali ve yargısal denetimine de değinilmiştir. Bölümün son kısmında ise Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Fransa ve Almanya'daki düzenleyici ve denetleyici kurumların ortaya çıkış sebepleri ile tarihçesine yer verilmiş ve bu ülkelerde bulunan düzenleyici ve denetleyici kurumların taşıdıkları nitelikler izah etmeye çabalanmıştır.

Tezin ikinci bölümü ise oldukça geniş yetkilere sahip bir düzenleyici ve denetleyici kurum olan Rekabet Kurumunun yapısı, özellikleri, görevleri ve bilhassa denetim yetkisi olmak üzere yetkilerinin incelenmesine ilişkindir. Anılan bölümde Kurumun kuruluş amaçlarından, teşkilat yapısından, görev ve yetkilerinden, Kurumun çalışma ve karar alma esaslarından, Kurul Başkan ve üyeleri ile Kurum personelinin yargılanma usulünden, bütçesinden ve Kurul kararlarının yargısal denetiminden söz

edilmiştir. Bölümde uygulamada meydana gelen ve gelebilecek olan bazı sorunlar tespit edilmiş ve bu sorunların çözümü için öğretilerdeki eserlerden, yargı ve Kurul kararlarından faydalanılarak öneriler getirmeye gayret edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Düzenleyici ve Denetleyici Kurum, Bağımsız İdari Otorite, Rekabet, Rekabet Kurumu, Rekabet Kurulu.

ABSTRACT

Master's Thesis

Audit Power Of The Competition Authority As A Regulatory And Supervisory Institution

AYBERK EMİRŞAH GEMİCİ

JANUARY 2024

The subject of this thesis is to examine the characteristics of regulatory and supervisory institutions, also called independent administrative authorities, which are seen in many countries of the world after the spread of market economy policy, and the Turkish Competition Authority, which is a regulatory and supervisory institution, especially its audit power.

The aim of the thesis is to determine the legal status, constitutional position, common features and powers of the regulatory and supervisory institutions, and to examine the structure and powers of the Competition Authority, which is a regulatory and supervisory institution, to provide a basis for the discussions in the doctrine and to try to find solutions to some problems that come to the fore in practice.

Accordingly, in the first part of the thesis, regulatory and supervisory institutions are examined in terms of their concept, development line, structural features, areas in which they operate, and their duties and powers. The chapter also mentions the history of these institutions in Turkey, their qualifications, duties and powers, appointment procedures, administrative, financial and judicial audit. In the last part of the chapter, the reason for the emergence and history of the regulatory and supervisory agencies in the United States, England, France and Germany are given, and efforts are made to explain the characteristics of the regulatory and supervisory agencies in these countries.

The second part of the thesis is about examining the structure, features, duties and powers, especially the audit power, of the Turkish Competition Authority, which is a regulatory and supervisory institution with very broad powers. In this section, the

establishment purposes of the Institution, its organizational structure, duties and powers, the working and decision-making principles of the Institution, the trial procedure of the Chairman and members of the Board and the personnel of the Institution, its budget and the judicial review of the Board's decisions are mentioned. In the section, some problems that have occurred or may occur in practice have been identified and efforts have been made to make suggestions by making use of the works in the doctrine, the judiciary and the Board decisions to solve existing and potential problems.

Keywords: Regulatory and Supervisory Institution, Independent Administrative Authority, Competition, Competition Authority, Competition Board.